ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 21ης Οκτωβρίου 2004*

Στην υπόθεση C-447/02 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ασκηθείσα στις 11 Δεκεμβρίου 2002,

KWS Saat AG, με έδρα το Einbeck (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον C. Rohnke, Rechtsanwalt, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος ήταν το:

Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενο από τους D. Schennen και G. Schneider,

καθού πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann, J.-P. Puissochet, N. Colneric και J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: M. Múgica Arzamendi, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 4ης Μαρτίου 2004,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η KWS Saat AG (στο εξής: KWS) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο τμήμα) της 9ης Οκτωβρίου 2002, Τ-173/00, KWS Saat κατά ΓΕΕΑ (απόχρωση πορτοκαλί) (Συλλογή 2002, σ. II-3843, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), καθό μέρος η εν λόγω απόφαση δεν έκρινε παραδεκτή την αίτησή της για καταχώριση του πορτοκαλί χρώματος ως κοινοτικού σήματος για ορισμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας σπόρων και για ορισμένα γεωργικά, κηπευτικά και δασικά προϊόντα.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), ορίζει:

«Δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση:

[...]

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα».

3 Το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Η παράγραφος 1, στοιχεία β, γ' και δ', δεν εφαρμόζεται αν το σήμα έχει αποκτήσει για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης που του έχει γίνει.»

4 Κατά το άρθρο 73 του εν λόγω κανονισμού:

«Οι αποφάσεις του Γραφείου αιτιολογούνται. Δεν μπορούν να στηρίζονται παρά μόνο στους λόγους επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση.»

5 Το άρθρο 74 του ιδίου κανονισμού ορίζει:

«1. Κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά· εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι, καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα.

2. Το Γραφείο μπορεί να μη λαμβάνει υπόψη πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκαν ή αποδείξεις που δεν προσεκόμισαν εγκαίρως οι διάδικοι.»

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

6 Η KWS είναι εταιρία με έδρα στη Γερμανία.

7 Στις 17 Μαρτίου 1998, η KWS υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού 40/94, αίτηση για καταχώριση κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) (στο εξής: Γραφείο).

8 Το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το χρώμα πορτοκαλί καθαυτό, ήτοι το χρώμα που αντιστοιχεί στον κωδικό HKS7.

9 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σημείου εμπίπτουν στις κλάσεις 7, 11, 31 και 42, κατά τον Διακανονισμό της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών για την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και περιγράφονται ως εξής:

— «Εγκαταστάσεις επεξεργασίας σπόρων για σπορά, συγκεκριμένα για τον καθαρισμό, την απολύμανση, την ένδυση σπόρου, τη βαθμονόμηση, την επεξεργασία ενεργών συστατικών, τον ποιοτικό έλεγχο και τη διήθηση» (κλάση 7)·

— «Εγκαταστάσεις επεξεργασίας για την αποξήρανση σπόρων για σπορά» (κλάση 11)·

— «Προϊόντα γεωργικά, κηπουρικά και δασικά» (κλάση 31)·

— «Παροχή τεχνικών και τεχνικοοικονομικών συμβουλών στον τομέα της φυτικής παραγωγής, ειδικότερα στον τομέα των σπόρων για σπορά» (κλάση 42).

10 Με απόφαση της 25ης Μαρτίου 1999, ο εξεταστής του Γραφείου απέρριψε την αίτηση της KWS για τον λόγο ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα εστερείτο διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

11 Στις 21 Μαΐου 1999, η KWS άσκησε ενώπιον του Γραφείου προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής.

12 Με απόφαση της 19ης Απριλίου 2000 (υπόθεση R 282/1999-2, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), που κοινοποιήθηκε στην KWS στις 28 Ιουνίου 2000, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του Γραφείου απέρριψε την προσφυγή. Το εν λόγω τμήμα έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα εστερείτο διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

13 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18 της προσβαλλόμενης αποφάσεως:

«17 [...] από τις έρευνες του τμήματος προκύπτει ότι το υποβληθέν προς καταχώριση χρώμα δεν αποτελεί χρώμα πρωτότυπο ή, έστω, ασύνηθες στον συγκεκριμένο τομέα.

18 Οι παραγωγοί σπόρων χρωματίζουν, ήδη από ορισμένου χρόνου, τα προϊόντα τους με χρωστικές ουσίες. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται προκειμένου να δηλωθεί ότι οι σπόροι υπέστησαν επεξεργασία (παραδείγματος χάριν, με φυτοφάρμακα, μυκητοκτόνα ή ζιζανιοκτόνα). Η εξέλιξη αυτή είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση εταιριών που παρασκευάζουν χρωστικές ουσίες για σπόρους. Οι εν λόγω παραγωγοί προβάλλουν τα προϊόντα τους ως εξής:

"[...] Colorants identify treated seeds, as well as transgenic seeds [...] Seed colorants identify treated seed, reducing mishandling of seed treated with active ingredients such as fungicide or insecticide. With the help of seed colorants and coatings, producers will feel confident that their seed investment is safe [...]"

http://www.bucolor.com/seeds/colorants.htm

("[...] οι χρωστικές ουσίες διακρίνουν τους σπόρους που υπέστησαν επεξεργασία, καθώς και τους διαγονιδιακούς σπόρους [...] οι χρωστικές ουσίες για σπόρους επιτρέπουν να διακρίνονται οι σπόροι που υπέστησαν επεξεργασία και να μειώνεται η ακατάλληλη χρήση σπόρων που υπέστησαν επεξεργασία με ενεργές ύλες, όπως μυκητοκτόνα ή εντομοκτόνα. Οι χρωστικές ουσίες και οι επιχρίσεις σπόρων εγγυώνται την ασφάλεια της επενδύσεως των παραγωγών σε σπόρους [...]").»

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Ιουνίου 2000, η KWS ζήτησε την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, προβάλλοντας δύο λόγους ακυρώσεως, ήτοι, αφενός, παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και, αφετέρου, παράβαση των άρθρων 73 και 74 του ιδίου κανονισμού.

15 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή της KWS.

16 Ως προς τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, έκρινε, ως προς τα γεωργικά, κηπευτικά και δασικά προϊόντα της κλάσεως 31, και, ιδίως, ως προς τους σπόρους για σπορά, ότι:

«[...] η χρήση χρωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποβληθείσας προς καταχώριση αποχρώσεως πορτοκαλί ή συγγενικών αποχρώσεων, δεν είναι κάτι σπάνιο όσον αφορά τα προϊόντα αυτά. Κατά συνέπεια, το υποβληθέν προς καταχώριση σημείο δεν θα επιτρέπει στο οικείο κοινό να διακρίνει αμέσως και με βεβαιότητα τα προϊόντα της προσφεύγουσας από αυτά των άλλων επιχειρήσεων τα οποία φέρουν άλλες αποχρώσεις πορτοκαλί.»

17 Ως προς τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας που εμπίπτουν στις κλάσεις 7 και 11, το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 40 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, επισημαίνει τα εξής:

«[...] το τμήμα προσφυγών ορθώς διαπίστωσε, στην αιτιολογική σκέψη 21 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν είναι σπάνιο φαινόμενο να απαντώνται μηχανές έχουσες αυτό το χρώμα ή παρόμοια απόχρωση. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ως συνηθισμένο χρώμα, το πορτοκαλί δεν θα επιτρέψει στο οικείο κοινό να διακρίνει αμέσως και με βεβαιότητα τις εγκαταστάσεις της προσφεύγουσας από άλλες μηχανές, φέρουσες παρόμοιες αποχρώσεις πορτοκαλί, έχουσες άλλη εμπορική καταγωγή. Συνεπώς, το οικείο κοινό θα αντιληφθεί το υποβληθέν προς καταχώριση σήματος χρώμα μάλλον ως απλό στοιχείο, συμπληρωματικό της συνολικής εικόνας των επίμαχων προϊόντων.»

18 Αντιθέτως, όσον αφορά τις υπηρεσίες της κλάσεως 42, το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 46 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, επισημαίνει τα εξής:

«[...] το σημείο που αποτελείται από μια πορτοκαλί και μόνον απόχρωση επιτρέπει στο οικείο κοινό, όταν αυτό θα κληθεί να κάνει την επιλογή του, σε κάποια μεταγενέστερη αγορά, να διακρίνει τις σχετικές υπηρεσίες από άλλες έχουσες διαφορετική εμπορική καταγωγή.»

19 Το Πρωτοδικείο δέχθηκε, κατά συνέπεια, τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 ως προς τις υπηρεσίες της κλάσεως 42. Αντιθέτως, απέρριψε τον λόγο αυτόν ως προς τα γεωργικά, κηπευτικά και δασικά προϊόντα της κλάσεως 31, καθώς και ως προς τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας που εμπίπτουν στις κλάσεις 7 και 11.

20 Όσον αφορά τον λόγο που αντλείται από παράβαση των άρθρων 73 και 74 του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο έκρινε, ως προς το άρθρο 73, ότι το τμήμα προσφυγών είχε τηρήσει την υποχρέωση αιτιολογήσεως της αποφάσεώς του.

21 Συναφώς, το Πρωτοδικείο, αφενός, με τη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, έκρινε ότι η KWS διέθετε τα στοιχεία που ήταν αναγκαία για να κατανοήσει το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης αποφάσεως και να αμφισβητήσει τη νομιμότητά της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή.

22 Αφετέρου, με τη σκέψη 59 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών, μη γνωστοποιώντας στην KWS έγγραφα που είχαν χρησιμοποιηθεί αποκλειστικώς με σκοπό την προπαρασκευή και τη θεμελίωση της προσβαλλομένης αποφάσεως επί λόγων και συλλογιστικής γνωστών ήδη στην KWS, δεν παρέβη το άρθρο 73 του κανονισμού 40/94.

23 Ως προς το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο έκρινε, στο πλαίσιο αυτό, ότι το τμήμα προσφυγών είχε τηρήσει την προβλεπόμενη από την εν λόγω διάταξη υποχρέωσή του αυτεπάγγελτης εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών:

«60 [...] το εν λόγω τμήμα ασφαλώς και εξέτασε και χρησιμοποίησε ορισμένα κρίσιμα περιστατικά προκειμένου να αξιολογήσει τον διακριτικό χαρακτήρα του σημείου καθόσον αφορά τα διάφορα προϊόντα και υπηρεσίες που μνημονεύονταν στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος. Συναφώς, αποφάσεις ανάλογες προς την προσβαλλομένη, που είχαν προηγουμένως ληφθεί από το Γραφείο, ή παραδείγματα ανευρεθέντα στο Διαδίκτυο δεν αποτελούν ούτε υποκατάστατο της αναπτυχθείσας στην προσβαλλομένη απόφαση συλλογιστικής ούτε νέα, μη εξετασθέντα αυτεπαγγέλτως, πραγματικά περιστατικά, αλλά συμπληρωματικά στοιχεία προβληθέντα από το Γραφείο στα υπομνήματά του προκειμένου να καταστεί δυνατός ο έλεγχος της νομικής θεμελιώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.»

24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο απέρριψε στο σύνολό του τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση των άρθρων 73 και 74 του κανονισμού 40/94.

25 Το Πρωτοδικείο ακύρωσε, εν τέλει, την προσβαλλόμενη απόφαση καθό μέρος αφορά τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στην κλάση 42, απέρριψε κατά τα λοιπά την προσφυγή και καταδίκασε την KWS στα δικαστικά της έξοδα, καθώς και στα δύο τρίτα των εξόδων του Γραφείου.

Τα αιτήματα των διαδίκων

26 Η KWS ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθό μέρος απορρίπτει την προσφυγή

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθό μέρος δεν ακυρώθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

— να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα.

27 Το Γραφείο ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·

— να καταδικάσει την KWS στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

28 Το Γραφείο, με το υπόμνημά του αντικρούσεως, υποστηρίζει τα εξής: «Η καταχώριση του επίδικου χρωματικού σήματος θα έπρεπε, ομοίως, να απορριφθεί για τις υπηρεσίες για τις οποίες τη ζητεί η προσφεύγουσα και οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα της παροχής συμβουλών σε θέματα φυτοκαλλιέργειας. Το Γραφείο δεν βάλλει κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου καθαυτής. Αυτό, ωστόσο, δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να αποφανθεί διαφορετικά ως προς την προστασία των στερούμενων περιγράμματος χρωματικών σημάτων, έστω και αν, ενδεχομένως, αποστεί από τις απόψεις που διατυπώνονται με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.»

29 Από την ως άνω θέση προκύπτει ότι το Γραφείο απέσχε ρητώς από την άσκηση αντίθετης αιτήσεως αναιρέσεως για την εξαφάνιση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως καθό μέρος αφορά τις εμπίπτουσες στην κλάση 42 υπηρεσίες, μολονότι αμφιβάλλει για την ορθότητα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

30 Επομένως, η ενώπιον του Δικαστηρίου διαφορά και, κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση περιορίζονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος για τα προϊόντα των κλάσεων 7, 11 και 31.

31 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, όπως αυτή οριοθετείται, η KWS προβάλλει τέσσερις λόγους αναιρέσεως. Ο πρώτος αντλείται από παράβαση του άρθρου 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, που προβλέπει την αυτεπάγγελτη εξέταση των πραγματικών περιστατικών, ο δεύτερος από προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως, ο τρίτος από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και ο τέταρτος από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, το οποίο απαιτεί την ύπαρξη διακριτικού χαρακτήρα.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

32 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, περιοριζόμενο, με τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, στη διαπίστωση ότι το τμήμα προσφυγών «ασφαλώς και εξέτασε και χρησιμοποίησε ορισμένα κρίσιμα περιστατικά», δεν τήρησε την υποχρέωση που του επιβάλλει το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά το οποίο «το Γραφείο εξετάζει [αυτεπαγγέλτως] τα πραγματικά περιστατικά». Κατά την KWS, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη ότι το ζήτημα δεν ήταν απλώς αν προηγήθηκε εξέταση των πραγματικών περιστατικών, αλλά αν πράγματι η εξέταση αυτή ήταν πλήρης. Συγκεκριμένα, κατά την KWS, η εξέταση στην οποία προέβη το Γραφείο έπρεπε να είναι αρκούντως λεπτομερής, προκειμένου αυτό να βεβαιωθεί για τη συνδρομή λόγων απαραδέκτου κατά την έννοια του άρθρου 7 του εν λόγω κανονισμού.

33 Κατά την αναιρεσείουσα, το Γραφείο, δεν εξέτασε, πριν την έκδοση της αποφάσεώς του, «ορισμένα κρίσιμα περιστατικά», αλλά «ένα μόνον περιστατικό». Με τη σκέψη 17 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών αναφέρθηκε στις «έρευνές του». Μοναδικό αποτέλεσμα των ερευνών αυτών αποτελεί η παραπομπή στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών, με τη σκέψη 18 της εν λόγω αποφάσεως, στον διαδικτυακό τόπο «www.bucolor.com». Η παραπομπή αυτή δεν αρκεί για την αιτιολόγηση της απορριπτικής αποφάσεως. Κατά την αναιρεσείουσα, ως διαδικτυακός τόπος ενός μόνον παραγωγού, δεν αρκεί για την απόδειξη γενικευμένης πρακτικής. Εξάλλου, η εν λόγω εταιρία είναι αμερικανική. Οι χρήσεις των εν λόγω προϊόντων στην αμερικανική αγορά δεν αποτελούν, καταρχήν, αποδεικτικό στοιχείο για τα ισχύοντα εντός της Κοινότητας. Τέλος, η κεντρική ιστοσελίδα του διαδικτυακού τόπου ήταν συντεταγμένη στην αγγλική γλώσσα. Συνεπώς, το οικείο κοινό της Κοινότητας δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση του περιεχομένου της.

34 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως η KWS επιδιώκει, κατ' ουσίαν, να θέσει υπό αμφισβήτηση την εκ μέρους του τμήματος προσφυγών, αρχικά, και του Πρωτοδικείου, εν συνεχεία, εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

35 Από τα άρθρα 225 ΕΚ και 58 του Οργανισμού του Δικαστηρίου προκύπτει, ωστόσο, ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται μόνο σε λόγους που αφορούν παράβαση νομικών κανόνων, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

36 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

37 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η KWS προβάλλει ισχυρισμό περί προσβολής του δικαιώματός της ακροάσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών, αφενός, και στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου, αφετέρου. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αναλύεται, συνεπώς, σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

38 Με το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι, όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, το Γραφείο θεμελίωσε την προσβαλλόμενη απόφαση αποκλειστικώς σε ένα στοιχείο, ήτοι στη διαδικτυακή διεύθυνση που μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 18 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως. Το Γραφείο κοινοποίησε στην KWS το στοιχείο αυτό για πρώτη φορά με την προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι κατά το τέλος της ενώπιόν του διαδικασίας. Συνεπώς, κατά την αναιρεσείουσα, το Γραφείο προσέβαλε το δικαίωμά της ακροάσεως.

39 Το Πρωτοδικείο δεν επισήμανε αυτήν την προσβολή, αλλά, αντιθέτως, εξέτασε μόνον το ζήτημα αν τα στοιχεία ήταν απαραίτητα για την εκ μέρους της κατανόηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι «η προσφεύγουσα γνώριζε, κατ' ουσίαν, τα επιχειρήματα και τα στοιχεία που επρόκειτο να εξεταστούν από το τμήμα αυτό, προκειμένου να ακυρωθεί ή να επιβεβαιωθεί η απόφαση του εξεταστή, και, επομένως, είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει εν προκειμένω τις απόψεις της».

40 Επιπλέον, η KWS υποστηρίζει ότι η εν λόγω προσβολή του δικαιώματός της ακροάσεως από το τμήμα προσφυγών τής στέρησε τη δυνατότητα, κατά τη διάρκεια της ενώπιον του τμήματος αυτού διαδικασίας, να περιορίσει τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία είχε ζητήσει την καταχώριση του σήματος και να επιτύχει, με τον τρόπο αυτόν, την καταχώριση.

41 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 73, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 40/94, οι αποφάσεις του Γραφείου μπορούν να στηρίζονται μόνο στους λόγους επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση.

42 Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η απόφαση τμήματος προσφυγών του Γραφείου μπορεί να βασίζεται μόνο στα πραγματικά ή νομικά στοιχεία επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

43 Συνεπώς, στην περίπτωση κατά την οποία το τμήμα προσφυγών εξετάζει αυτεπαγγέλτως πραγματικά περιστατικά, επί των οποίων πρόκειται να θεμελιώσει την απόφασή του, οφείλει υποχρεωτικώς να τα κοινοποιήσει στους διαδίκους προκειμένου αυτοί να μπορέσουν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

44 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών δεν κοινοποίησε στην KWS ούτε τα αποτελέσματα των ερευνών του ούτε το περιεχόμενο του διαδικτυακού τόπου, για τα οποία γίνεται, αντιστοίχως, λόγος στις αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18 της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

45 Το τμήμα προσφυγών παρέβη, επομένως, τις διατάξεις του άρθρου 73, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 40/94.

46 Συναφώς, το Πρωτοδικείο, κρίνοντας, με τη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το τμήμα προσφυγών δεν παρέβη τις διατάξεις του άρθρου 73 του εν λόγω κανονισμού, υπέπεσε σε νομική πλάνη.

47 Πρέπει, εντούτοις, να επισημανθεί ότι, με τις αιτιολογικές σκέψεις 14 έως 16 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών, επικυρώνοντας την απόφαση του εξεταστή, έκρινε ότι το επίμαχο χρώμα εστερείτο διακριτικού χαρακτήρα για τα οικεία προϊόντα. Συγκεκριμένα, κατά το τμήμα προσφυγών, το χρώμα καθαυτό στερείται, καταρχήν, διακριτικού χαρακτήρα, για τον λόγο ότι δεν τον απέκτησε μέσω της χρήσεώς του, ενώ το πορτοκαλί χρώμα αποτελεί πολύ σύνηθες για τα προϊόντα αυτά χρώμα. Επιπλέον, οι ανταγωνιστές της KWS μπορούν, ομοίως, να έχουν συμφέρον στη χρήση του εν λόγω χρώματος.

48 Οι λόγοι αυτοί, επί των οποίων η KWS έλαβε θέση, αρκούσαν για τη δικαιολόγηση της απορρίψεως της προσφυγής από το τμήμα προσφυγών.

49 Η διαπίστωση που περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 17 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και βασίζεται στα αποτελέσματα των ερευνών του τμήματος προσφυγών, κατά την οποία το χρώμα για το οποίο υποβλήθηκε η αίτηση δεν αποτελεί χρώμα ασύνηθες στον επίμαχο τομέα, επαναλαμβάνει απλώς τους ήδη επαρκείς για τη δικαιολόγηση της εν λόγω αποφάσεως λόγους. Ομοίως, η διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 18 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και βασίζεται σε απόσπασμα κειμένου ιστοσελίδας, κατά την οποία οι παραγωγοί χρωματίζουν τους σπόρους προκειμένου να καταδείξουν ότι αυτοί έχουν υποστεί επεξεργασία, έχει επιβεβαιωτικό, απλώς, χαρακτήρα.

50 Επομένως, ο παράνομος, υπό το πρίσμα του άρθρου 73, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 40/94, χαρακτήρας των αιτιολογικών σκέψεων 17 και 18 της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν μπορεί να συνεπάγεται την εξαφάνιση αυτής της αποφάσεως.

51 Συνεπώς, παρά τη νομική πλάνη στην οποία υπέπεσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, δεν επιβάλλεται η αναίρεση της εν λόγω αποφάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, C-74/00 P και C-75/00 P, Falck et Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7869, σκέψη 122 , και της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-93/02 P, Biret International κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-10497, σκέψη 60, και C-94/02 P, Biret et Cie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-10565, σκέψη 63).

52 Το επιχείρημα κατά το οποίο η KWS δεν είχε τη δυνατότητα, κατά την ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασία, να περιορίσει τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία είχε ζητήσει την καταχώριση του σήματος δεν ασκεί επιρροή στο ως άνω συμπέρασμα. Αφενός, η KWS μπορούσε, ανά πάσα στιγμή, να υποβάλει στο Γραφείο αίτηση περιορισμού του καταλόγου των περιλαμβανόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, κατά το άρθρο 44 του κανονισμού 40/94 και κατά τον κανόνα του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1). Το γεγονός ότι, κατά την ενώπιον του Γραφείου διαδικασία, η KWS δεν υπέβαλε τέτοια αίτηση πρέπει να αποδοθεί σε επιλογή της ίδιας της KWS και όχι σε παράλειψη του τμήματος προσφυγών να ακούσει τις απόψεις της KWS επί του ζητήματος του διαδικτυακού τόπου που μνημονεύεται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Αφετέρου, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι ο περιορισμός του καταλόγου των οικείων προϊόντων θα είχε ως αποτέλεσμα την καταχώριση του σήματος.

53 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

Επί του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

54 Με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη τα σχετικά με τον ως άνω διαδικτυακό τόπο επιχειρήματά της. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο προσέβαλε, ομοίως, το δικαίωμά της ακροάσεως. Η KWS δεν είχε, ως εκ τούτου, τη δυνατότητα, κατά την

ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, να περιορίσει τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία είχε ζητήσει την καταχώριση του σήματος, περιορισμός που θα καθιστούσε, ενδεχομένως, δυνατή την καταχώριση αυτή.

55 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, με τη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο συνόψισε με σαφήνεια την επιχειρηματολογία της KWS περί προσβολής του δικαιώματός της ακροάσεως. Στη συνοπτική αυτή παρουσίαση γίνεται, ιδίως, λόγος για τον ισχυρισμό της KWS κατά τον οποίο δεν τής είχαν κοινοποιηθεί τα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκε η απόφαση του Γραφείου.

56 Με τις σκέψεις 58 και 59 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε επί της επιχειρηματολογίας αυτής, αιτιολογώντας ρητώς την κρίση του. Μολονότι, όπως διαπιστώθηκε με τη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, η νομική του ανάλυση ήταν εσφαλμένη, από την αιτιολογία αυτή προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο έλαβε πλήρη γνώση των ισχυρισμών της KWS.

57 Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν προσέβαλε το δικαίωμα της KWS να αναπτύξει τις απόψεις της στο πλαίσιο της ενώπιόν του διαδικασίας.

58 Το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δεν προσέβαλε το δικαίωμα ακροάσεως της KWS καθιστά ανέρειστο το επιχείρημα ότι μια τέτοια προσβολή είχε ως αποτέλεσμα να στερήσει από την KWS τη δυνατότητα, κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, να περιορίσει τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία είχε ζητήσει την καταχώριση του σήματος. Εν πάση περιπτώσει, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 14 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, απαράδεκτο το αίτημα που υπέβαλε η KWS, κατά την ενώπιόν του διαδικασία, περί περιορισμού του καταλόγου των προϊόντων. Πράγματι, η δυνατότητα υποβολής ενός τέτοιου αιτήματος δεν προβλέπεται από τους κανονισμούς 40/94 και 2868/95 και έχει ως σκοπό να τροποποιήσει το αντικείμενο της διαφοράς, τροποποίηση που αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

59 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

60 Επιβάλλεται, επομένως, η απόρριψη του δευτέρου λόγου αναιρέσεως στο σύνολό του.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

61 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι τόσο το Πρωτοδικείο όσο και το τμήμα προσφυγών παρέβησαν την υποχρέωση αιτιολογήσεως των αποφάσεών τους. Ο λόγος αυτός αναλύεται σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

62 Με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ότι η απόφαση του τμήματος προσφυγών ήταν επαρκώς αιτιολογημένη, υπέπεσε σε νομική πλάνη. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση του περιεχομένου της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

63 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 73, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 40/94, «[ο]ι αποφάσεις του Γραφείου αιτιολογούνται».

64 Η υποχρέωση αιτιολογήσεως που επιβάλλει η εν λόγω διάταξη έχει περιεχόμενο όμοιο με αυτό της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του άρθρου 253 ΕΚ.

65 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να εκθέτει, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, τη συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ούτως ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στα μεν ενδιαφερόμενα μέρη να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του. Δεν απαιτείται να προσδιορίζει η αιτιολογία όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που ασκούν επιρροή, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις επιταγές του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σύγκεκριμένο ζήτημα (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63, και της 30ής Μαρτίου 2000, C-265/97 P, VBA κατά Florimex κ.λπ., Συλλογή 2000, σ. I-2061, σκέψη 93).

66 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως για τον λόγο ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα στερείτο διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

67 Το τμήμα προσφυγών, με τις σκέψεις 14 έως 25 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ανέπτυξε μια πλήρη και σαφή αιτιολογία για την κρίση αυτή.

68 Συγκεκριμένα, το τμήμα προσφυγών επισημαίνει, αφενός, ότι ένα χρώμα καθαυτό δεν έχει διακριτικό χαρακτήρα, εκτός εάν αποδειχθεί ότι έχει αποκτήσει τον χαρακτήρα αυτό μέσω της χρήσεώς του, και, αφετέρου, ότι τα χρώματα πρέπει να παραμένουν στη διάθεση όλων των επιχειρήσεων. Κατά το τμήμα προσφυγών, ο διακριτικός χαρακτήρας ενός χρώματος καθαυτού μπορεί, επομένως, να αναγνωρισθεί μόνον υπό ορισμένες περιστάσεις, υπό τον όρον ότι πρόκειται για χρώμα εντελώς ασύνηθες για τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες. Το τμήμα προσφυγών εκθέτει, εν συνεχεία, λεπτομερώς, τους λόγους για τους οποίους το πορτοκαλί χρώμα δεν είναι ασύνηθες στα προϊόντα για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως. Το τμήμα προσφυγών προσθέτει ότι δεν δεσμεύεται από τις αποφάσεις των αρμοδίων επί σημάτων γερμανικών αρχών, τις οποίες επικαλέστηκε η KWS. Το εν λόγω τμήμα υπενθυμίζει, τέλος, ότι η KWS δεν υποστήριξε ότι το επίμαχο χρώμα είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα μέσω της χρήσεώς του, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.

69 Είναι αδιαμφισβήτητο ότι μια τέτοια αιτιολογία ανταποκρίνεται στην επιταγή του άρθρου 73, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 40/94. Επομένως, το Πρωτοδικείο, κρίνοντας ότι η KWS διέθετε τα αναγκαία στοιχεία για την κατανόηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και την αμφισβήτηση της νομιμότητάς της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη.

70 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

71 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, αναφέροντας απλώς, με τη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση «επ[έτρεπε] στην προσφεύγουσα να γνωρίσει τους λόγους της απορρίψεως του αιτήματός της καταχωρίσεως», παρέβη την υποχρέωσή του αιτιολογήσεως.

72 Από τη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι η εν λόγω σκέψη συνοψίζει τα στοιχεία της προσβαλλόμενης αποφάσεως που το Πρωτοδικείο έκρινε ως καθοριστικά και εκθέτει τους λόγους για τους οποίους αυτό εκτίμησε ότι τα στοιχεία αυτά ήταν επαρκή. Το Πρωτοδικείο ολοκληρώνει τη συνοπτική αυτή παράθεση των στοιχείων και των λόγων αποφαινόμενο, με την τελευταία περίοδο της σκέψεως αυτής, ότι η KWS διέθετε τα στοιχεία που ήταν αναγκαία για την κατανόηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και την αμφισβήτηση της νομιμότητά της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή.

73 Επομένως, με την εν λόγω σκέψη της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως παρέχεται επαρκής αιτιολογία.

74 Το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι, ως εκ τούτου, αβάσιμο.

75 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

76 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η KWS υποστηρίζει ότι ο διακριτικός χαρακτήρας των συνιστώμενων σε χρώμα σημάτων πρέπει να εκτιμάται με βάσει τις αρχές που ισχύουν για τον διακριτικό χαρακτήρα των άλλων ειδών σημάτων, ιδίως δε των λεκτικών και των εικονιστικών σημάτων, και ότι δεν πρέπει να τίθενται αυστηρότερες προϋποθέσεις για την αναγνώρισή του. Κατά την αναιρεσείουσα, δεν είναι ουσιώδες το ζήτημα αν για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της αιτήσεως υπάρχουν άλλα χρώματα που υποδηλώνουν ορισμένα χαρακτηριστικά του προϊόντος. Αντιθέτως, πρέπει να εξετάζεται αν το κοινό αντιλαμβάνεται το χρώμα για το οποίο ζητείται η καταχώριση στη συγκεκριμένη περίπτωση ως ενδεικτικό ορισμένων χαρακτηριστικών. Εφόσον πολλοί παραγωγοί χρησιμοποιούν διάφορα χρώματα για να δηλώσουν ορισμένα χαρακτηριστικά, το κοινό λαμβάνει ταυτόχρονα, μέσω αυτών των χρωμάτων, πληροφορίες για τον παραγωγό. Κατά την αναιρεσείουσα πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να αναγνωρίζεται ο διακριτικός χαρακτήρας. Στην παρούσα υπόθεση, το πορτοκαλί χρώμα δεν εκλαμβάνεται από το οικείο κοινό ως ενδεικτικό χαρακτηριστικών για τα συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες και αποκλείεται η χρήση του για διακοσμητικούς ή λειτουργικούς σκοπούς. Συνεπώς, πρέπει να αναγνωρισθεί ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος.

77 Κατά την αναιρεσείουσα, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο υπέπεσε στα ακόλουθα σφάλματα εκτιμήσεως. Καταρχάς, το κριτήριο που το Πρωτοδικείο εφάρμοσε για τα χρωματικά σήματα είναι αυστηρότερο από αυτό που εφαρμόζεται για τα λοιπά σήματα. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο δεν εκτίμησε ορθώς το κριτήριο του διακριτικού χαρακτήρα, ο οποίος έγκειται αποκλειστικά στην ικανότητα του σήματος να δηλώνει την εμπορική προέλευση του προϊόντος. Τέλος, κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο υποκατέστησε το οικείο κοινό με τη δική του αντίληψη.

78 Όσον αφορά τα κριτήρια εκτιμήσεως του διακριτικού χαρακτήρα των διαφόρων κατηγοριών σημάτων, το Πρωτοδικείο ορθώς υπενθύμισε, με τη σκέψη 29 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν διακρίνει μεταξύ σημείων διαφορετικής φύσεως. Ομοίως, το Πρωτοδικείο ορθώς επισήμανε ότι ο τρόπος αντιλήψεως του οικείου κοινού δεν είναι κατ' ανάγκην ο ίδιος στην περίπτωση σημείου αποτελούμενου από χρώμα καθαυτό και στην περίπτωση ενός λεκτικού ή εικονιστικού σήματος, το οποίο συνίσταται σε σημείο ανεξάρτητο της μορφής των προϊόντων που προσδιορίζει. Μολονότι το κοινό έχει τη συνήθεια να αντιλαμβάνεται αμέσως τα λεκτικά ή εικονιστικά σήματα ως σημεία ενδεικτικά της εμπορικής προελεύσεως ενός προϊόντος, δεν συμβαίνει, κατ' ανάγκην, το ίδιο όταν το σημείο συγχέεται με τη μορφή του προϊόντος [βλ., αναφορικά με τις όμοιες διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), απόφαση της 6ης Μαΐου 2003, C-104/01, Libertel, Συλλογή 2003, σ. I-3793, σκέψη 65].

79 Στο πλαίσιο αυτό, ένα χρώμα καθαυτό μπορεί, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, να αποκτήσει, για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση, διακριτικό χαρακτήρα μέσω της χρήσεως που του έγινε. Αντιθέτως, στην περίπτωση ενός χρώματος καθαυτού, η ύπαρξη διακριτικού χαρακτήρα πριν από οποιαδήποτε χρήση θα μπορούσε να νοηθεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και, ιδίως, όταν ο αριθμός των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση είναι πολύ περιορισμένος και όταν η σχετική αγορά είναι πολύ συγκεκριμένη (βλ., αναφορικά με τις όμοιες διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 3, της οδηγίας 89/104, προπαρατεθείσα απόφαση Libertel, σκέψεις 66 και 67).

80 Όσον αφορά τα εμπίπτοντα στις κλάσεις 7 και 11 μηχανήματα επεξεργασίας, το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 39 και 40 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, διαπίστωσε, αφενός, ότι η KWS δεν είχε προσκομίσει στοιχεία που θα επέτρεπαν τη δημιουργία μιας κατηγορίας προϊόντων για την οποία η χρήση ορισμένων χρωμάτων δεν θα ήταν συνήθης και, αφετέρου, ότι απαντούν συχνά μηχανήματα χρώματος ίδιου με του υποβληθέντος προς καταχώριση ή παρόμοιας αποχρώσεως.

81 Αναφορικά με τα εμπίπτοντα στην κλάση 31 γεωργικά, κηπευτικά και δασικά προϊόντα, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με τη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η χρήση χρωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποβληθείσας προς καταχώριση αποχρώσεως πορτοκαλί ή συγγενικών αποχρώσεων, δεν είναι σπάνια.

82 Επομένως, το Πρωτοδικείο, αφενός, δεν εφάρμοσε για τα χρωματικά σήματα κριτήριο αυστηρότερο αυτού που εφαρμόζεται στα λοιπά σήματα και, αφετέρου, κρίνοντας ότι το επίμαχο σήμα στερείτο διακριτικού χαρακτήρα σε σχέση με τα προϊόντα για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως, δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη ως προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

83 Στο πλαίσιο αυτό, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

84 Όσον αφορά την ορθότητα των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου σχετικά με την αντίληψη του οικείου κοινού για τη χρήση χρωμάτων στα επίμαχα προϊόντα, πρέπει να επισημανθεί ότι η εν λόγω κρίση αφορά εκτιμήσεις επί πραγματικών ζητημάτων.

85 Από τα άρθρα 225 ΕΚ και 58 του Οργανισμού του Δικαστηρίου προκύπτει, ωστόσο, ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται μόνο σε λόγους που αφορούν παράβαση νομικών κανόνων, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

86 Επομένως, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, καθόσον βάλλει κατά διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου σχετικών με την αντίληψη του οικείου κοινού.

87 Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

88 Δεδομένου ότι κανείς από τους προβληθέντες από την KWS λόγους αναιρέσεως δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

89 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο, δυνάμει του άρθρου 118, τυγχάνει εφαρμογής στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι το Γραφείο ζήτησε την καταδίκη της KWS στα δικαστικά έξοδα και η KWS ηττήθηκε, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την KWS στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)